

Cirkulärnr: 1993:206
Diariernr: 1993:2596
Handläggare: Ulf Palm
Avdsek: J Civilrätt
Datum: 1993-12-27
Mottagare: Kommunkansliet
Inköp
Rubrik: Lagen om offentlig upphandling m.m.
Bilagor: Prop 1993/94:78
Information om blanketter för annonsering

Handläggare
Ulf Palm /GR

1993-12-27

Kommunkansliet
Inköp

Lagen om offentlig upphandling m.m.

Lagen om offentlig upphandling (SFS 1992:1528) träder i kraft vid årsskiftet samtidigt som EES-avtalet träder i kraft. Beslut om ändring har tagits i riksdagen men har ännu ej kommit från trycket. Vi redovisar därför ändringarna såsom de framgår av propositionens lagförslag (prop 1993/94:78, som bifogas). Lagen gäller inte för upphandlingar som påbörjats före ikraftträdandet. Lagen har tidigare behandlats i cirkulär 1993:43. Lagen har numera kompletterats med regler om arkitekttävlingar (SFS 1993:924) och mer detaljerade regler för upphandlingar under de s.k. tröskelvärdena. För upphandlingar över tröskelvärdena hänvisas till cirkulär 1993:43.

När det gäller upphandlingar under tröskelvärdena gäller i korthet följande (se 6 kap. 1 prop 1993/94:78).

I huvudsak motsvarar reglerna under tröskelvärdena vad som hittills har gällt enligt upphandlingsreglementet (UR).

En nyhet är att även de kommunala bolagens upphandlingar omfattas av reglerna under tröskelvärdena.

Vid upphandling av tjänster som finns uppräknade i avdelning B i lagen (bl.a. s.k. mjuka tjänster) skall reglerna under tröskelvärdet tillämpas oavsett värde (6 kap. 1 § p 3).

Upphandlingsformer

Upphandling under tröskelvärdena skall göras genom s.k. förenklad upphandling eller direktupphandling (2 §).

Förenklad upphandling innebär att anbud skall infordras genom annons eller skrivelser. Den upphandlande enheten får förhandla med anbudsgivarna. Något absolut krav på annonsering finns således inte under tröskelvärdena. Det ankommer på varje upphandlande enhet att själv avgöra vilken annon-

sering eller vilket utskick av skrivelser som i varje enskilt fall bäst överensstämmer med huvudregeln om affärsmässighet.

Definitionsmässigt utgör begreppet förenklad upphandling en kombination av den nuvarande slutna upphandlingen och förhandlingsupphandlingen. Av förfrågningsunderlaget skall framgå om ett anbud kan komma att antas utan föregående upphandling (3 § tredje stycket).

Direktupphandling får användas endast om upphandlingens värde är lågt eller om det finns synnerliga skäl såsom synnerlig brådska orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller beror på den upphandlande enheten (2 §).

Den upphandlande enheten skall vid behov fastställa riktlinjer för användning av direktupphandling (2 § andra stycket). Det kan t.ex. vara lämpligt att fastställa någon form av beloppsgränser, vilket kan variera beroende på varans eller tjänstens art. För att få en enhetlig tillämpning i kommunen kan sådana riktlinjer fastställas av kommunfullmäktige.

Kontroller

Reglerna om kontroll av leverantörer (9 §) har moderniserats och anpassats till reglerna i 1 kap. 17 § i lagen. Bland annat skall den upphandlande enheten kontrollera om en leverantör är registrerad i aktiebolags-, handels- eller föreningsregistret, om det inte är onödigt. Anbud från en leverantör som är registreringskyldig får inte antas om leverantören inte är registrerad (10 §).

Anbudsprövningen

Reglerna för anbudsprövningen är desamma som över tröskelvärdena, dvs. Antingen "lägsta anbudspris" eller "det ekonomiskt mest fördelaktiga" (12 §). I det senare fallet skall de olika omständigheterna om möjligt rangordnas efter angelägenhetsgrad.

Den upphandlande enheten skall se till att skälen för antagande av anbud finns dokumenterade (13 §). Något krav på att skälen skall framgå av upphandlingsbeslutet finns dock inte.

I övrigt finns i princip samma formella krav som i UR. Det innebär bl.a. följande.

- * Senaste anbudsdag skall anges (5 §)
- * För sent inkommet anbud får inte prövas (11 §)
- * Anbudsgivare skall ges skälig tid att lämna anbud (5 §)
- * Det skall anges hur länge anbud skall vara bindande (5 §)
- * Erforderliga skatte- och avgiftskontroller skall göras (9 §)
- * Regler för öppnande av anbud (7 §)

- * Regler för rättelse och s.k. nollställning (8 §)
- * Anbudsgivarna skall underrättas om deras anbud har antagits eller inte (14 §)

Reglerna i 7 kap. (Nuvarande 6 kap.) om överprövning och skadestånd gäller också för upphandlingar under tröskelvärdena.

Tröskelvärdena

Tröskelvärdena för EFTA-staterna inom EES beräknas av EFTA:s övervakningsmyndighet (ESA) och kommer att publiceras i Official Journal när EES-avtalet trätt i kraft. Enligt vad vi erfarit skall en ecu motsvara 7,46812 kronor. Detta kommer att regleras i en framtida förordning. Avrundat innebär det att tröskelvärdena tills vidare kommer att vara följande.

Bygg- och anläggnings.

Entreprenader	5 miljoner ecu	ca 37 340 000 sek
Tjänster	200 000 ecu	ca 1 490 000 sek
Varor	200 000 ecu	ca 1 490 000 sek
Varor inom försörjningssektorerna	400 000 ecu	ca 2 980 000 sek

Om kontraktssumman beräknas ligga under tröskelvärdet och det senare visar sig att anbudet ligger obetydligt över tröskelvärdet behöver upphandlingen enligt EU-kommissionens tolkning inte göras om. Ligger anbudet klart över tröskelvärdet skall upphandlingen göras om, vilket bl.a. innebär annonsering i Official Journal. Vårt råd är att alltid annonsera upphandlingar om det beräknade kontraktsvärdet ligger i närheten av tröskelvärdet.

Blanketter för annonsering

Nämnden för offentlig upphandling har nu tagit fram standardblanketter för annonseringen och kommentarer till blanketterna. Blanketterna finns även på diskett. Beställning och priser framgår av bifogad information från nämnden.

Vad händer med upphandlingsreglementet (UR)?

I och med att lagen om offentlig upphandling (LOU) träder i kraft skall denna lag och inte UR tillämpas i de delar lagen ersätter UR. Som framgår av LOU faller viss kommunal upphandling utanför lagens tillämpningsområde. Det gäller all upphandling av tjänster inom de s.k. försörjningssektorerna (vatten-, energi-, transport- och telekommunikationsområdena). För sådana tjänster kommer LOU att kompletteras under våren. Lagen gäller inte heller vid upphandling av tjänster (5 kap.) som inte går att hänföra vare sig till avdelning A eller avdelning B. Den kommun som så önskar kan således ha kvar UR:s bestämmelser vid upphandling av här nämnda tjänster. Inget hindrar dock att UR upphör att gälla för all upphandling från årsskiftet. Upphandling av de berörda tjänsterna bör givetvis ändå ske utifrån lagens

huvudregel om affärsmässighet (1 kap. 4 §). Övriga regler under tröskelvärdena kan lämpligen också tillämpas även om lagen formellt sett inte gäller för dessa tjänster.

Frågor kring den nya lagen besvaras i första hand av Hans Ekman, Ulf Palm och Ingegärd Hilborn på juridiska avdelningen samt Bengt O Renberg på kommunalekonomiska avdelningen. Samtliga kan nås på tfn 08-772 41 00.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Juridiska avdelningen

Curt Riberdahl

Ulf Palm

Bilagor

Prop 1993/94:78

Information om blanketter för annonsering